

Breddat skördefönster - Värmland

Märet Engström, Hushållningssällskapet Värmland

Efter två vallår i försök med breddat skördefönster har blandningarna med sena sorter avkastat sämre i både två- och treskördesystemen. Kvalitetsanalyserna visar bara på små skillnader mellan vallblandningarna men kvalitén är jämnare i treskördesystemet.

När hög kvalitet eftersträvas hos vallfodret blir vallens snabba utveckling ett stort problem många år. Oftast är det endast under ett par dagar som skörden kan tas för att få ett riktigt bra foder. Försenad skörd på grund av regnigt väder under dessa dagar leder till ett sämre vallfoder med ökade kostnader för kraftfoder som följd. Syftet med försöket Breddat skördefönster är att studera i vilken utsträckning val av arter och sorter kan bredda den tidsperiod då ett bra vallfoder kan skördas med bibehållen kvalitet.

Försöksplan

I planen ingår sex vallfröblandningar med olika art- och sortsammansättning (tabell 1). Fyra av blandningarna är att betrakta som tidiga och två som sena. I de tidiga blandningarna är det timotej Grindstad, rödklöver Fanny, vitklöver och ängssvingel. I de sena blandningarna är timotejsorten Ragnar och rödklövern Jesper men ängssvingeln är utesluten; tre av blandningarna är med klöver och tre utan.

Samtliga blandningar har skördats i både två- och treskördesystem. Gödslingen anpassades efter blandningarnas klöverandel vilket innebar totalt 110 – 150 kg N till klöverblandningarna och 180 – 240 kg N till de rena gräsblandningarna. De lägre nivåerna vid två skördar.

Resultat

Total avkastning i kg ts efter två vallår framgår av figur 1. Staplarna visar högre skördenivå för de tidiga blandningarna med klöver och i treskördesystem. Skillnaden i skördenivå är runt 2000 kg ts vilket motsvarar ungefär 10%. Leden med Grindstad avkastar mer än leden med Ragnar. Någoting har hänt med Ragnar/Jesper blandningen till vallår två som gör att det ledet inte avkastar mer än ledet med enbart Ragnar i tvåskördesystemet. Ängssvingeln ser ut att bidra till en något högre avkastning än leden med enbart timotej.

I figur 2, 3 och 4 redovisas kvalitetsvärdena för andra vallåret. Kvalitetsvärdena för första vallåret finns redovisade i Mellansvenska försöksrapporten 2005. Energi- och NDF-värdena är mer jämna i treskördesystemet än i tvåskördesystemet vilket är att eftersträva för att kunna anpassa foderstaten på ett bra sätt. Både energivärdena och NDF värdena ligger inom acceptabla nivåer i båda skördesystemen och för alla blandningarna. Klöverinslaget gör energivärdena något lägre. Ragnar och Grindstad ligger på ungefär samma energivärde (figur2). De rena gräsblandningarna blev något för grova i tvåskördesystemet och klövern gör materialet något spädare (figur 3). NDF- och råproteinvärden påverkas på ett ganska väntat sätt av klöverförekomsten i blandningarna medan blandningarnas tidighet har gett ett ganska litet avtryck. Den sena blandningen med klöver ligger högst i råproteininnehåll i båda skördesystemen (figur4).

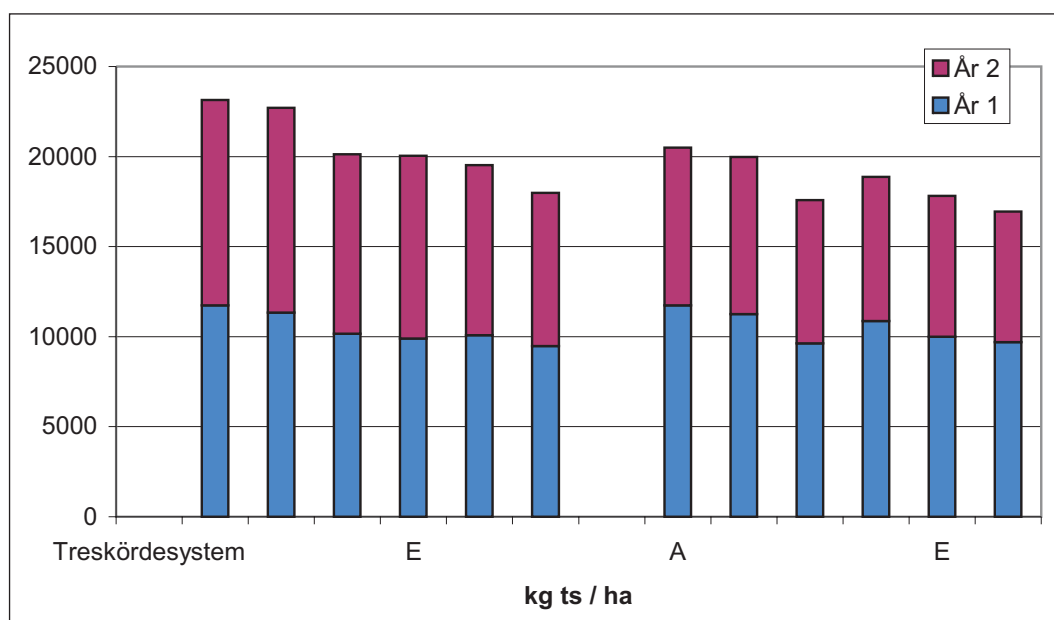
Den tendens som finns i det här försöket är att de sent mognande sorterna av timotej

och rödklöver inte kan kompensera för en lägre skörd med en bättre kvalitet. De senare sorterna verkar heller inte fungera bättre än de tidigare sorterna i tvåskördesystemet.

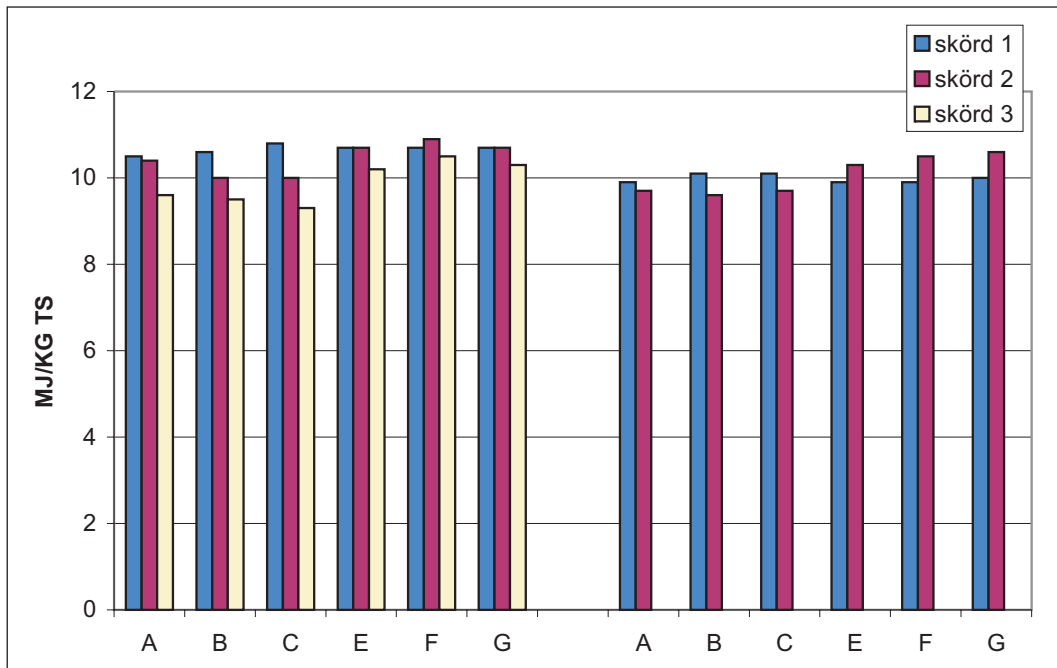
Det skulle i så fall innebära att man inte kan skydda sig för försenad skörd på grund av dåliga väderförhållanden genom val av mognadstid hos sorterna i vallblandningen.

Tabell 1. Vallfröblandningar i breddat skördefönster S-län 2005 och 2006

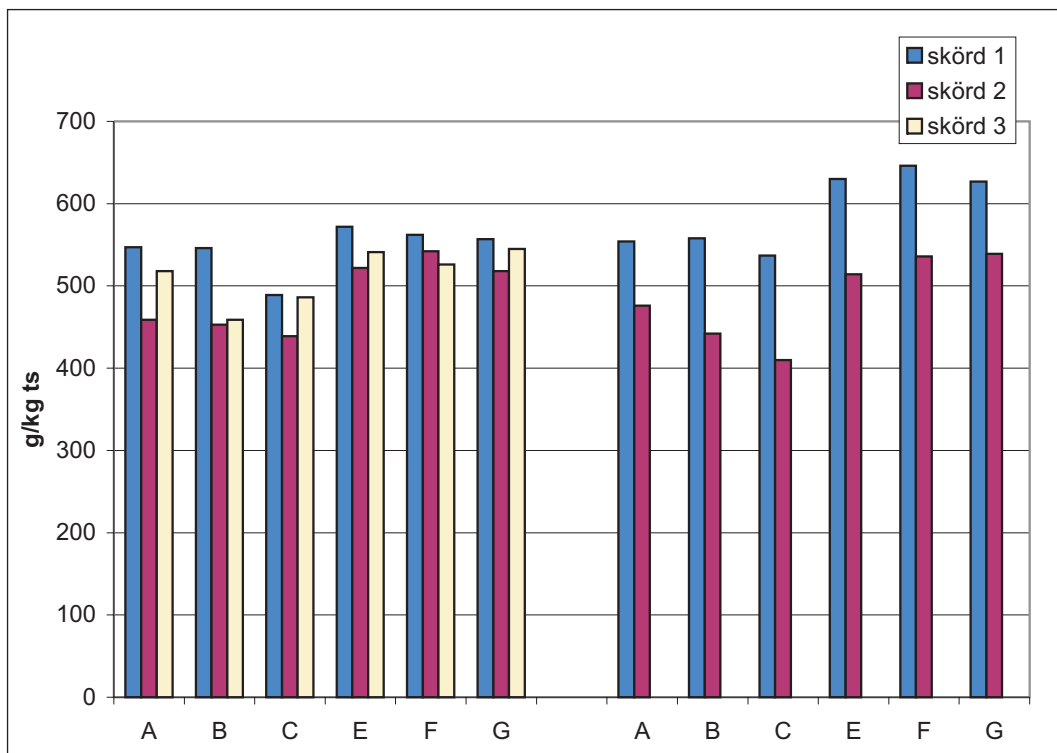
	A tidig	B tidig	C sen	E tidig	F tidig	G sen
Timotej						
Ragnar			12			16
Grindstad	8	12		10	16	
Ängssvingel						
Sigmund	8			10		
Rödklöver						
Jesper			2			
Fanny	2	2				
Vitklöver						
Ramona	2	2	2			
Summa kg/ha	20	16	16	20	16	16

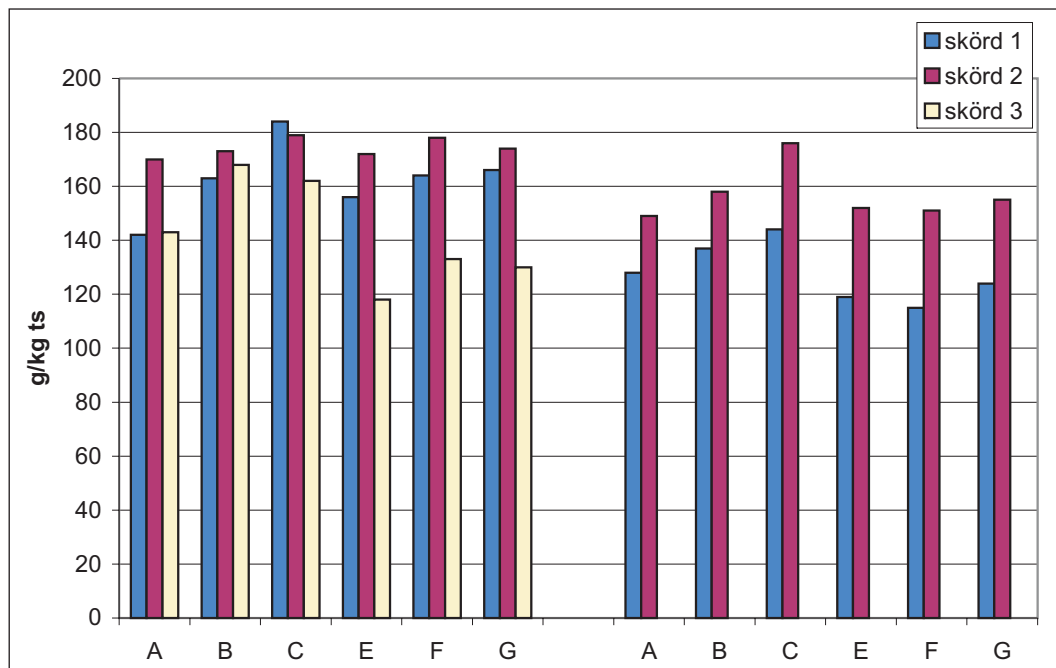
Figur 1. Avkastning breddat skördefönster vallår 1 och 2, 2005 och 2006, S-län

Figur 2. Energi alla skördar 2006

Figur 3. NDF alla skördar 2006

Figur 4. Råprotein alla skördar 2006

